

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

NIMROD 25 EC

A készítmény neve: Nimrod 25 EC
A hatóanyag neve: bupirimát
Kémiai neve: 5-butil-2-(etilamino)-6-metil-4-pirimidimil-dimetilszulfamát
Összegképlet: $C_{13}H_{24}N_4O_3S$
Kódszám: R-10828.G (730206)
Felhasználása: gombaölő szer

Gyártó cég neve: **Makhteshim Chemical Works Ltd.**

Cím: P.O.B. 60, Beer Sheva 84 100, Izrael
Vészhelyzeti telefon: 972 3-6106666
Fax: 972 8 6296848-(364)

Forgalmazó cég neve: **Makhteshim Agan Hungary Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo u. 6.
Telefon: (36) 1 439-2000
Fax: (36) 1 439-2009
E-mai: mahun@mahun.hu

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

Sürgősségi telefon: 06 (1) 476-6464
éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. A veszélyek azonosítása

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

Xn

Ártalmas

N

Környezeti veszély

EK-veszélyjelek: XnÁrtalmas, N Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 10 Kevésbé tűzveszélyes
R 38 Bőrizgató hatású
R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat
R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Fizikai és kémiai veszély: Tűzveszélyes

Egészségkárosító veszély Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat. Bőrizgató hatású.

Környezetkárosító veszély: Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Egyéb információ: A termék besorolása toxikológiai vizsgálatok eredményei alapján történt.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, R-mondatok
---------------------	--------------	------------------------

Bupirimát CAS szám: 41483-43-6 EU szám: 255-391-2	250 g/l	N R 51/53
Petróleum könnyű ásványolaj párlat (C ₉ – C ₁₆) CAS szám: 64742-47-8 EU szám: 265-149-8 Index-szám:649-422-00-2	100 g/l	Xn R 65
n-Butanol CAS szám: 71-36-3 EU szám: 200-751-6 Index-szám:603-004-00-6	300 g/l	Xn,Xi R 10, R22, R37/38,R41, R67
Solvesso 150 petróleum, aromás szénhidrogének keveréke CAS szám: 64742-94-5 EU szám: 265-198-5 Index-szám:649-424-00-3	kb. 200 g/l	Xn R 65
CaABS/n-butanol	30 g/l	Xn,Xi;R10,R22,R67, R37/38 R41

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel és az R-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. és a 15. pont adja meg. Az R-mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad! Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Célszerű felvenni a kapcsolatot az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálattal.

Telefon: 06 (1) 476-6464 vagy 06 (80) 201-199

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni, nyugalomban és melegen kell tartani. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat levétele után a bőrt azonnal folyóvízzel le kell öblíteni, és szappannal lemosni. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Azonnal forduljunk szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: Ne hánytassunk a sérültet. Öblítsük ki a szájüreget. Azonnal forduljunk orvoshoz!

Megjegyzés az orvosnak: Elsősegélynyújtás, tüneti kezelés, aktív szén alkalmazása.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Éghető folyadék, tűzveszélyességi osztály: B

Megfelelő oltóanyag: kis tűz esetén: oltóhab, oltópor, széndioxid
nagy tűz esetén: vízpermet, vízköd, alkoholálló hab

Az oltást védett helyről végezzük. A szennyezett tűzoltóvizet külön gyűjtjük össze, és a hatósági előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

Veszélyes égéstermékek: szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok és kén-oxidok, irritáló és mérgező gázok

A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

Személyekre vonatkozó óvintézkedések:

Légzésvédelem: nagy mennyiség kiömlése esetén szükséges

Kézvédelem: védőkesztyű

Szemvédelem: védőszemüveg vagy védőálarc

Testvédelem: védőruha

Kiömlés esetén:

- Kis mennyiségű terméket folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, tőzeg, fűrészpor, diatomaföld) kell befedni, felitatni, és megfelelő tartályokba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából. A helyi előírásoknak megfelelően meg kell semmisíttetni. Használjunk megfelelő eszközöket, hogy elkerüljük a környezeti szennyeződést.
- Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén gyűjtünk össze a lehető legtöbbet a kifolyt anyagból. A kiömlött mennyiséget árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

Környezetvédelmi óvintézkedések: Szállítsuk az anyagot és a göngyöleget – a nemzeti és a regionális előírásoknak megfelelően – a veszélyes anyagok gyűjtőhelyére. Ha a termék érintkezett a felszíni vizekkel, értesítsük az illetékes hatóságot.

A kiömlött anyagot a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos!

7. Kezelés és tárolás

Kezelés: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény gőzeinek/permetének belélegzését, szembejutását és bőrre kerülését. A tárolóedényeket óvatosan kell nyitni és kezelni.

Tárolás: Eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, száraz, hűvös, jól szellőző helyen, sugárzó hőtől, gyújtóforrástól védve, élelmiszerektől, italoktól, élvezeti cikkektől, takarmánytól elkülönítve kell tárolni. Fagytól óvjuk.

A készítmény gyermekek kezébe nem kerülhet!

A tárolóedényzet anyaga lehet koextrudált polietilén, vagy fém. PE/EV(EVOH)

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

A dolgozókkal meg kell ismertetni a készítmény felhasználás munkaegészségügyi előírásait, fel kell hívni a figyelmet a készítmény ártalmas voltára.

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- A megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- A készítmény kijuttatásához, permetezéséhez megfelelő védőfelszereléseket kell biztosítani.
- Biztosítani kell a szemmosó-készüléket és a vészhanyat.

Higiéniiai intézkedések:

- A munka során használt ruházat mosása külön történjen.
- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteit előtt és végeztével alapos kézmosás szükséges.

Személyi védőfelszerelések:

- A dolgozók viseljenek kémiai anyagoknak ellenálló, lehetőleg antisztatikus védőkesztyűt és csizmát.
- Megfelelő védőruha szükséges.
- Megfelelő védőszemüveg vagy védőálc használata szükséges.
- A permetezés során a dolgozók viseljenek megfelelően védő légzőkészüléket.

Foglalkozási expozíciós határértékek:

Solvesso 150: TLV(USA) nincs, OEL: 50 ppm

Bupirimát: TWA (8 óra): 10 mg/m³n-Butanol ÁK: 45 mg/m³ CK: 90 mg/m³
(STEL 15 perc): 50 ppm, 154 mg/m³**9. Fizikai és kémiai tulajdonságok**

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	narancs/borostyán, áttetsző
Szag:	aromás
pH:	7,22
Forráspont:	128 °C
Sűrűség:	0,92 g/cm ³
Lobbanáspont (zárttéri):	40 °C
Öngyulladás:	340 °C
Robbanási tulajdonságok:	nem robban
Oxidáló tulajdonság:	nem alkalmazható

10. Stabilitás és reakciókészség

Közönséges körülmények között stabil készítmény.

Elkerülendő körülmények: nyílt láng, erős hőhatás, fagy**Veszélyes reakciók:** nem ismertek**Veszélyes bomlástermékek:** szén-monoxid, szén-dioxid, kén-oxidok, nitrogén-oxidok**11. Toxikológiai információk**

Akut toxicitás:

orális: LD₅₀ (patkány): > 4000 mg/ttkgdermális: LD₅₀ (patkány): > 3000 mg/ttkginhalációs: LC₅₀ (patkány): 5,3 mg/l/4óra

Bőrirritáció: irritál (nyúl)

Szemirritáció: nem irritál (nyúl)

Szenzibilizáció: nem szenzibilizál (tengeri malac maximilizációs teszt)

12. Ökológiai információkMadarak LD₅₀ (fűj): > 5000 mg/ttkg (technikai bupirimát)Halak LC₅₀ (96 óra) szivárványos pisztráng: 1,8 mg/lDaphnia LC₅₀ (48 óra): 11,9 mg/lAlga EC₅₀ (96 óra): 0,8 mg/lMéhek kontakt LD₅₀: > 100 µg/méhorális LD₅₀: 105,8 µg/méh**13. Ártalmatlanítási útmutató**

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradványait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradványait megfelelő tárolóedényben kell tárolni.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbegyűjtést és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint jelölésköteles.

Közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

- ADR osztály és sorszám: 3, 31.c)
- Veszélyt jelölő szám: 30
- Azonosítószám: 1993
- Veszélyességi bárca száma: 3
- Csomagolási csoport: III

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

Belföldi hajózás:

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

IMDG szerinti tengeri szállítás:

- IMDG osztály: 3.3, tengerszennyező
- IMDG lapszám: 3345
- Csomagolási csoport: III
- EmS (vészhelyzeti tennivalók): 3 - 07

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

Légi szállítás:

- UN/ID szám: 1993

Az áru megjelölése: gyúlékony folyékony anyag m.n.n. (alifás alkohol és aromás szénhidrogén tartalmú)

15. Szabályozási információk

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályzás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

Xn

Ártalmas

N

Környezeti veszély

EK-veszélyjelek: XnÁrtalmas, N Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 10	Kevésbé tűzveszélyes
R 38	Bőrizgató hatású
R 51/53	Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
R 65	Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 2	Gyermekek kezébe nem kerülhet
S 13	Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó
S 20/21	A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad
S 36/37/39	Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/-arcvédőt kell viselni
S 61	Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni /Biztonsági adatlap

S 62

Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényzetet vagy a címkét

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak ezen termékre vonatkozik, ha a terméket más készítmény komponenseként használják, az adatlapban közölt információk nem alkalmazhatóak.

A biztonsági adatlap 3. pontjában szereplő R-mondatok:

R 10	Kevésbé tűzveszélyes
R 22	Lenyelve ártalmas
R 37/38	Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 41	Súlyos szemkárosodást okozhat
R 43	Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 51/53	Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
R 65	Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat
R 67	Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

A biztonsági adatlap a gyártó R-10828.DPD.NPF számú, (készült: 6/11/2006) adatlapja felhasználásával került kidolgozásra.

Vonatkozó magyar törvények és rendeletek:

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról;

a 38/2008 (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról;

a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Készült, 2008. október 28.